

Да спасим земеделието, да спестим храна

От една страна доходите на селскостопанските производители падат, от друга - цените на хранителните продукти растат, а от трета - все повече храна се купува и след това изхвърля. Миналия четвъртък Европейският парламент разгледа въпроса за храната от две различни гледни точки. Депутатите предлагат мерки за съхраняване на доходите на земеделците от едновременния натиск на високи разходи за производство и ниски крайни цени. В друг текст те призовават да се спре огромното похабяване на храна в ЕС.

Между високи разходи и сравнително ниски изкупни цени

Общите разходи за материали за селскостопанските производители в ЕС (например, електрическа енергия, продукти за подобряване на почвата и за защита на растенията, фуражи и семена, вода) са се покачили средно с близо 40% между 2000 г. и 2010 г. В същото време изкупните цени на продукцията са се повишили средно с по-малко от 25%. Освен това по-високите крайни цени не означават автоматично по-високи доходи за производителите. На практика те са притиснати между, от една страна, ниските изкупни цени на селскостопанската продукция поради силните позиции на преработвателите и търговците на дребно, и от друга страна, от високите разходи за производство поради голямата концентрация на компаниите, предоставящи материалите или услугите.

Укрепване на преговорните позиции

За да се подобри положението на селскостопанските производители и да им се помогне да намалят своите разходи за входящи материали, Парламентът предлага да се увеличи прозрачността на цената на входящите материали. Той приканва Европейската комисия да направи по-задълбочен анализ на въздействието на законодателството на ЕС върху устойчивостта и конкурентоспособността на европейското селско стопанство. Националните и европейските органи за защита на конкуренцията следва се борят по-ефективно със злоупотребите с доминиращо положение на търговци в агробизнеса, търговци на хранителни стоки на дребно и търговци на входящи материали и услуги. От друга страна, Комисията трябва да насърчава селскостопанските производители да се организират за колективно закупуване на материали с оглед укрепване на преговорните им позиции.

По-добра употреба на ресурсите

Резолюцията също призовава за мерки, които касаят конкретни ресурси за производство, като например инвестиции в спестяването на енергия и производството на енергия от възобновяеми източници на място, увеличаване на производството на протеинови култури в ЕС, създаване на европейска банка за семена, по-добро напояване и системи за дрениране и съхраняване на водата в селското стопанство.

Спиране на разхищаването на храна

Всяка година в ЕС 89 млн т, или 179 кг на човек от населението, здравословна и годна за консумация храна се губи по всички звена на веригата за снабдяване с храни. Загубите представляват до 50% от цялото производство на храна. Ако не бъдат взети мерки, те ще се увеличат на 126 млн т. до 2020 г.

Намаляването на разхищаването на храна би помогнало не само в борбата с глада в световен мащаб, но би довело и до по-ефективно ползване на земята и водните ресурси и би намалило производството на метан и въглероден диоксид.

Обучение, етикетиране, разпределение на остатъци

Европейският парламент призовава за координирана стратегия, включваща мерки на европейско и национално равнище, за борба с проблема. Сред мерките, които се предлагат, са повишаване на осведомеността и обучение, поясняване на смисъла на етикетите "най-добро до", "срок на годност", "да се употребява до", даване на възможност на малки местни производители да участват в обществени поръчки, оптимизация на хранителните опаковки, насърчаване на програмите за преразпределяне на храни за бедните и позволяване на ценови намаления за продуктите с изтичащ срок на годност.